

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 4.Pf.20.364/2023/4.

A felperes:

felperes

felperes címe

A felperes képviselője:

ügyvéd neve1 pártfogó ügyvéd

ügyvéd címe1

Az alperes:

alperes

alperes címe

Az alperes képviselője:

ügyvéd neve2 Ügyvédi Iroda (ügyintéző: ügyvéd neve2 ügyvéd)

ügyvéd címe2

A per tárgya: kártérítés

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 23.P.22.839/2021/24.

A fellebbezést benyújtó fél: felperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az alperes részére 500.000 (ötszázezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 2.500.000 (kétfmillió-ötszázezer) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

ügyvéd neve1 pártfogó ügyvéd díjának viselésére a felperes köteles.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított irányadó tényállás szerint a felperes számlatulajdonosként a takarékszövetkezettel (az alperesi jogelőddel) 2005. április 5-én „bankszámla-szerződés” című szerződést kötött. 2008. január 14-én a felperes mint adós és az alperesi jogelőd mint hitelező „kölcönszerződés devizaalapú kölcsön nyújtásáról” címmel ellátott szerződés száma1 számú szerződést írt alá 87.898 CHF tekintetében. E szerződéshez kapcsolódóan az alperesi jogelőd hitelezőkénti és zálogjogosultkénti, a felperes adóskénti és zálogkötelezettkénti megjelölése mellett közjegyzői okiratba foglalt szerződés száma2 szerződésszámú hitelszerződés jött létre.

Az alperesi jogelőd hitelezőként a felperessel és személyile mint egyetemleges adósokkal 2008. szeptember 17-én „hitelszerződés devizaalapú kölcsön nyújtásához” címmel ellátott szerződés száma3 számú szerződést kötött, mely szerint a hitelkeret összege 194.277 CHF, illetve a kölcsön összege 25.000.000 forintnak megfelelő CHF. A szerződés szerint a kölcsön szabadfelhasználású, mely a felperesnek az alperesi jogelődnél vezetett számlájára került átutalásra. E szerződéshez kapcsolódóan a felek közjegyzői okiratba foglaltan ugyanezen a napon szerződés száma4 számú hitelszerződés elnevezésű szerződést kötöttek. E szerződésben a felek nem rendelkeztek arról, hogy a szerződés tárgyát képező kölcsönből bármekkora összeget, így akár 10.000.000 forintot is az első szerződésből adódóan fennállt felperesi tartozás rendezésére kell fordítani. A felperes 2008. szeptember 18-án úgy rendelkezett, hogy az alperesi jogelőd a második szerződésből eredő összegből utaljon át személyile az okiratban megjelölt számlájára 10.000.000 forintot. Ezen utalással kapcsolatban született az alperesi jogelőd által kiállított „igazolás átutalásról” címmel elállott okirat, miszerint „igazoljuk, hogy ügyfelünk számlájáról 2008. 09. 18-án az alábbi átutalásokat visszavonhatatlanul teljesítettük”. Az okiratban szerepel a felperes neve,

számlaszáma, továbbá kedvezményezettként személyl, valamint számlaszáma, átutalási összegként pedig 10.000.000 forint. Feltüntetésre került az is, hogy ezen igazolást az alperesi jogelőd az ügyfél kérésére adta ki egy példányban, valamint a felperes aláírásával dokumentálta, hogy egy eredeti példányt átvett.

A felperes a perbeli szerződésekből, valamint a szerződés száma5 és a szerződés száma4 számú szerződésekből eredő fizetési kötelezettségének nem tett eleget, ezért az alperesi jogelőd a fizetési felszólításokat követően a szerződéseket felmondta, meghatározva a szerződésből eredő valamennyi egy összegben esedékessé vált követelést. E tartozások behajtása érdekében végrehajtási eljárás indult a felperessel szemben, melyek során a felperes ingatlanai árverezésre kerültek.

[2] A felperes keresetében egyrészt vagyoni kártérítési igényként 91.284.816 forint, 26.284.816 forint, 65.000.000 forint tőke és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest, valamint személyhez fűződő joga sérelmére hivatkozva további 10.000.000 forint tőkére és kamataira tartott igényt. Indokául előadta, hogy az alperesi jogelőd azon jogellenes magatartásával okozati összefüggésben, hogy a perbeli második kölcsönből az általa megjelölt 10.000.000 forintot nem az első kölcsön törlesztésére, hanem személyl részére utalta át tartozása keletkezett, ezért az alperesi jogelőd mindkét perbeli kölcsönszerződést felmondta, vele szemben végrehajtási eljárást kezdeményezett, így az ingatlanai a végrehajtási eljárás során jelentősen a piaci érték alatt kerültek értékesítésre, noha az első kölcsön fedezetét szolgáló ingatlan is elegendő fedezet lett volna a követelés kiegyenlítésére. E magatartás következtében személyhez fűződő jogai is sérültek, ugyanis ennek következtében családjával együtt elveszítette otthonát, három ingatlanát, nála szívbetegség alakult ki, ezért rajta műtétet hajtottak végre.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Valótlannak tartotta a felperes állítását, miszerint jogelődje nem a felperes rendelkezésének megfelelően járt el a 10.000.000 forint összeg kiutalása tekintetében, ugyanis az átutalás során a felperes utasítását teljesítette. A második kölcsönszerződés IV.1. pontjában meghatározásra került, hogy a szabadfelhasználású kölcsön teljes összege a felperesi bankszámlájára kerül átutalásra, amit ő szerződésszerűen teljesített. Kiemelte, hogy a felperes nem hitelkiváltás célú, hanem szabadfelhasználású kölcsönt igényelt, ennek igazolására okiratokat csatolt. Kiemelte, hogy a felperes a jogelődje bankfiókjában igazolást kért a személyl részére történő átutalásról. Hangsúlyozta, hogy a felperes levelezési címére megküldték a bankszámlakivonatokat, amely rögzítette az átutalás adatait. Állította, hogy jogellenes magatartást nem tanúsított, kárt a felperesnek nem okozott, a kártérítés törvényi feltételei nem állnak fenn. Elévülési kifogást is előterjesztett.

[3] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította és döntött a perköltség viselése tárgyában is. Az elsőfokú bíróság – figyelemmel az alperes elévülési kifogására – arra a következtetésre jutott, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 360. § (1) bekezdése, valamint a 324. § (1) bekezdése értelmében a felperes kártérítési követelése a szívbetegségére alapozott igény kivételével nem évült el, az utóbbi követelése azonban a Ptk. 325. § (1) bekezdése alapján bírósági úton nem érvényesíthető.

A rendelkezésre álló adatok alapján az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az alperesi jogelőd szerződésszegést nem követett el, a második szerződés létrejöttét megelőzően a felperes a hitelkérelmi nyilatkozatában nem igényelte, hogy a megkötendő szerződés tárgyát képező összegből 10.000.000 forint a korábbi szerződésből eredő tartozása rendezésére kerüljön átutalásra, ilyen tartalmú szerződés a felek között nem jött létre. Az alperesi jogelőd a szerződés szerint a kölcsön teljes összegét a felperesi bankszámlára átutalta. Az alperesi jogelőd személyl részére történő 10.000.000 forint átutalása során szintén nem szegte meg a bankszámlaszerződés, illetve a felperesi megbízás folytán alkalmazandó szabályokat. Az alperesi jogelőd által kiállított „igazolás átutalásról” címmel ellátott okirat igazolja, hogy a felperes megbízást adott az alperesi jogelődnek személyl részére történő 10.000.000 forint átutalására. Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a felperest ért kár és az alperesi jogelőd nem bizonyított szerződésszegő magatartása közötti okozati összefüggés sem áll fenn, így a keresetet ezen okból is el kellett utasítani.

[4] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes élt fellebbezéssel, melyben a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (Pp.) 381. §-a alapján annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat meghozatalára történő utasítását kérte. Indokául előadta, hogy változatlanul fenntartja állítását, miszerint szerződésszegést valósított meg az alperesi jogelőd azzal, hogy személyl részére utalta át a 10.000.000 forintot, továbbá nem bírt tudomással arról a békéltető testületi eljárásig, hogy 10.000.000 forint összeg személyl részére került átutalásra. Fellebbezésében az ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság megsértette a 279. § (1) bekezdését, valamint a Ptk. 523. § (1), 529. § (1), 318. § (1) és a 339. § (1) bekezdését, továbbá a bíróság a tényállást nem tárta fel kellő mértékben, a bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül, a logika szabályaival ellentétes módon értékelte. Hivatkozott arra is, hogy a bírói gyakorlat szerint a tények igazolására alkalmasak a közvetett bizonyítékok, amennyiben azokból kétséget kizáróan lehet következtetni a bizonyítandó tényekre és a szoros oksági láncolat az eltérő következtetés lehetőségét kizárja. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló közvetett bizonyítékok figyelmen kívül hagyásával a logika szabályainak megsértésével, személyl tanúvallomásának helytelen értékelésével, a felperes által előadottak figyelmen kívül hagyásával állapította meg a tényállást, oly módon, hogy az alperesi jogelőd az ő rendelkezése alapján személylnek utalta át a 10.000.000 forintot, mely körülmény az érdemi döntésre kihatással volt. személyl nem tekinthető érdektelen tanúnak, ugyanis perben állnak. A felperes fellebbezésében rámutatott a tanú vallomásának ellentmondásaira. Tévesnek tartotta azt az ítéleti megállapítást, hogy az üzletszabályzat gátat szab a kereset teljesítésének, ugyanis az, hogy mikor vette át a bankszámlakivonatot és mikor kezdődik az észrevételre nyitva álló 30 napos határidő nem állapítható meg, mivel e kivonatok nem tértivevényes levélben kerültek részére kézbesítésre.

[5] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte azzal, hogy az elsőfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (1) és (5) bekezdésére figyelemmel a 3. § (2) bekezdés c) pontja alapján 500.000 forint ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelezze a felperest. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen és teljeskörűen állapította meg, abból helytálló jogkövetkeztetést vont le. A felperes fellebbezését alaptalannak találta, fenntartotta az elsőfokú eljárásban előadott jogi érveit. Hangsúlyozta, hogy a felperes az elsőfokú eljárásban – többek között – nem bizonyította, hogy jogelődje jogellenesen, a felperes rendelkezésével ellentétben utalta át a

10.000.000 forintot személyi részére. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság a közvetett bizonyítékokat értékelte, azokat nem zárta ki a bizonyítékok köréből. Ítéletét egyébként nem csupán személyi tanúvallomására alapította, hanem az alperes által csatolt egyéb közvetett bizonyítékokra is. Mindezekre tekintettel kérte a Pp. 382. §-a alapján az elsőfokú ítélet helybenhagyását.

[6] A fellebbezés nem alapos.

[7] A Pp. 370. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét – a jelen ügyben nem releváns (2) - (4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a Pp. 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak.

[8] A Pp. 371. § (1) bekezdés b) pontja alapján a fellebbezésben határozott kérelmet kell előterjeszteni arra, hogy az elsőfokú ítélet kifogásolt rendelkezését vagy részét a másodfokú bíróság mennyiben és milyen okból változtassa meg vagy helyezze hatályon kívül. A (2) bekezdés értelmében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését a fél – az ítélet megváltoztatására irányuló kérelem nélkül – a 379–381. §-ban foglaltakra hivatkozással kérheti.

[9] A fellebbezésben felhívott Pp. 381. §-a szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét végzéssel hatályon kívül helyezheti, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasíthatja, ha szükséges az elsőfokú eljárás megismétlése vagy kiegészítése, mert az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése az ügy érdemi eldöntésére kihatott, és annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem észszerű.

[10] A perbeli esetben a felperes fellebbezésében kizárólag az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte, az ítélet megváltoztatása iránti kérelmet nem terjesztett elő. Erre tekintettel az ítéltábla kizárólag – a jogszabályban foglaltakra tekintettel – azt vizsgálta, hogy az elsőfokú eljárásban történt-e olyan, az ügy érdemi eldöntésére kiható, a másodfokú eljárásban észszerűen nem orvosolható lényeges eljárási szabálysértés, ami szükségessé teszi az elsőfokú eljárás megismétlését vagy kiegészítését.

[11] A felperes fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság megszegte a Pp. 279. § (1) bekezdésében foglaltakat, a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékokkal ellentétben állapította meg, mely kihatott az érdemi döntésre is. A bizonyítékok megfelelő mérlegelését követően az elsőfokú bíróság más tényállást állapított volna meg, mely nem eredményezhette volna kereset elutasítását; lényegében azt állította, hogy az elsőfokú bíróság

a bizonyítékokat tévesen értékelte, a téves mérlegelésen alapuló következtetései helyességét támadta.

[12] A perbeli esetben a Pp. 381. §-a szerinti hatályon kívül helyezésnek mindkét feltétele hiányzik, ugyanis az elsőfokú bíróság nem követett el olyan lényeges eljárási szabálysértést, amely az ügy érdemére kihatott. A kialakult bírói gyakorlat szerint (BDT2023. 4672.) az elsőfokú bíróság érdemi mérlegelő tevékenységét a másodfokú bíróság nem az eljárásjogi, hanem az anyagi jogi felülbírálat körében – megváltoztatásra (is) irányuló fellebbezési kérelem esetén – vizsgálhatja és bírálhatja felül. A felperes pedig a bizonyítékok téves mérlegelésén kívül egyéb jogsértést nem jelölt meg. A hatályon kívül helyezés további feltétele is hiányzik, ugyanis ha a bizonyítékok téves mérlegelését a bíróság – a kifejtettekkel ellentétben – lényeges eljárási szabálysértésnek tekintené, a másodfokú eljárásban mindez – a bizonyítékok eltérő mérlegelésével – orvosolható lenne.

[13] Mivel a felperes az ítélet megváltoztatására irányuló kérelem nélkül kizárólag annak hatályon kívül helyezését kérte és fellebbezése megalapozatlan volt, ezért az ítéltábla – az ügy érdemét nem érintve – az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 382. §-a alkalmazásával helybenhagyta.

[14] Figyelemmel arra, hogy a felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes fellebbezési eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, melyet az ítéltábla a 32/3003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja, valamint (5) bekezdése alkalmazásával határozott meg.

Budapest, 2023. október 3.

Dr. Németh László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Molnár Ágnes s.k.
előadó bíró

Dr. Merőtey Anikó s.k.
bíró